

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

ОНЦГОЙ БАЙДЛЫН ХАРЬЯА ҮНДЭСНИЙ АВРАХ БРИГАДЫН 2021
ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН
АУДИТЫН ТАЙЛАН

АУДИТЫН КОД: АХГ-2022/166/НА-СТА-ТШЗ

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг
дараах хаягаар авна уу.

Аудитын хоёрдугаар газрын захирал, тэргүүлэх
аудитор Ц.Наранчимэг
Утас: 261663 Цахим хаяг: naranchimegts@audit.gov.mn
Аудитын менежер: Б.Сэржмядаг
Утас: 261628 Цахим хаяг: serjmyadagb@audit.gov.mn
Ахлах аудитор: Ц.Энхжаргал
Утас: 261628 Цахим хаяг: enkhjargalts@audit.gov.mn
Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн: Си Эс Ай Аудит ХХК
Захирал: М.Сэвжидмаа
Утас: 70001981 Цахим хаяг: csi_sevjee@yahoo.com

Улаанбаатар хот
2022 он

Агуулга

2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	3
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	3
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	4
2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	6
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	6
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	8
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	10
3. Аудитын тайлан	11
3.1 Ерөнхий зүйл	11
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт	11
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	12
3.4 Материаллаг байдал	12
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга	12
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	13
3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт,	13
3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл	14
3.6.3 Нэмэлт төсөв	14
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг	14
3.8 Аудитын гол асуудал	15
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	15
3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	15
3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд	15
3.10 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	15
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	16
4. Аудитын илрүүлэлт	17
4.1 Залруулсан алдаа	17
4.2 Албан шаардлага	17
4.3 Зөвлөмж	18
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл	20

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

ОНЦГОЙ БАЙДЛЫН ЕРӨНХИЙ ГАЗРЫН
ХАРЪЯА ҮНДЭСНИЙ АВРАХ БРИГАДЫН
ЗАХИРАГЧ ХУРАНДАА Д.НАМСРАЙ
ТАНАА

2022.02.24 № 07/345
танай _____ -ны № _____ -т

Аудитын санал дүгнэлт

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Онцгой байдлын харьяа Үндэсний аврах бригадын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Онцгой байдлын харьяа Үндэсний аврах бригадын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
НӨАТ	Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тайлан
ОБЕГ	Онцгой байдлын ерөнхий газар
ТУХ	Төслийн удирдах хороо
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,802,833,037.85	1,536,979,521.98
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ		
33	Авлага	2,791,288.00	1,245,793.31
33100	Ажиллагсадтай холбоотой авлага		15,222.31
335	Бусад авлага	2,791,288.00	1,230,571.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	260,717.00	
3352	Хүмүүсээс авах авлага	2,530,571.00	1,230,571.00
34	УРЬДЧИЛГАА	13,330,594.67	6,900,000.00
34600	Урьдчилж гарсан зардал	13,330,594.67	6,900,000.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	1,786,711,155.18	1,528,833,728.67
351	Түүхий эд материал	941,922,600.72	794,059,253.07
35110	Тусгай зориулалттай материал	936,624,965.97	786,670,653.83
35130	Эм боох материал	5,297,634.75	7,388,599.24
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	427,145,383.25	394,163,531.25
354	Хангамжийн материал	409,763,171.21	334,185,944.35
35410	Бичиг хэргийн материал	4,228,080.00	8,638,469.00
35420	Аж ахуйн материал	52,245,117.98	59,282,640.98
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	58,081,197.96	8,003,250.00
35440	Түлш шатах тослох материал	10,443,467.50	3,696,253.50
35450	Барилгын засварын материал	36,116,563.00	25,180,373.00
35460	Хүнсний материал	8,140,642.40	7,324,460.00
35470	Бусад хангамжийн материал	240,508,102.37	222,060,497.87
35600	Мал амьтад	7,880,000.00	6,425,000
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	18,002,665,830.27	15,229,182,249.29
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	18,002,665,830.27	15,229,182,249.29
392	Биет хөрөнгө	14,526,012,830.27	11,752,558,649.29
39201	Барилга байгууламж	8,181,822,190.00	8,280,007,877.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(807,465,445.96)	(1,176,290,914.48)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	5,505,776,660.50	3,623,699,381.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,72,694,880.00)	(955,517,949.30)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компютер)	3,254,001,627.69	2,680,693,195.39
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(988,546,306.60)	(1,143,679,849.55)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	141,865,278.16	121,524,727.63
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(68,966,861.66)	(58,098,386.54)
39209	Нийтийн эзэмшлийн зам талбай	2,496,000.00	2,496,000.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(2496,000.00)	(2,496,000.00)
39216	Дуусаагүй барилга байгууламж	377,081,988.00	377,081,988.00
39217	Номын фонд	3,138,580.14	3,138,580.14
393	Биет бус хөрөнгө	3,476,653,000.00	3,476,623,600.00
39301	Програм хангамж	3,951,050.00	3,601,050.00
39302	Хасагдуулга	(3,813,850.00)	(3,493,250.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	3,476,515,800.00	3,476,515,800.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ҮР ДҮН	19,805,498,868.12	16,766,161,771.27
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	811,823.00	427,953.01

413	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	811,823.00	427,953.01
4131	Ажиллагчидтай холбогдсон өглөг		64,954.92
4136	Бусад өглөг	811,823.00	362,998.09
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	317,830.00	
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	493,993.00	362,998.09
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	19,804,687,045.12	16,765,733,818.26
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	19,804,687,045.12	16,765,733,818.26
51.1	Засгийн газрын оруулсан капиталл /ЗГСан/ орон нутгийн сан	7,614,008,325.87	7,614,008,325.87
51101	Өмч: - төрийн өмч	7,614,008,325.87	7,614,008,325.87
512	Хуримтлагдсан үр дүн	5,717,788,864.73	2,678,835,637.87
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	5,717,788,864.73	5,717,788,864.73
51220	Тайлант үеийн үр дүн		(3,038,953,226.86)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	6,472,889,854.52	6,472,889,854.52
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	19,805,498,868.12	16,766,161,771.27

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ҮР ДҮН	3,442,597,685.81	6,782,697,864.85
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	240,453,188.81	1,783,263,644.85
120	Нийтлэг татварын бус орлого	240,453,188.81	1,664,483,244.85
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	240,067,188.81	1,662,807,244.85
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	240,067,188.81	1,662,807,244.85
120009	Бусад орлого	386,000.00	1,676,000.00
122	Тусламжийн орлого		118,780,400.00
122001	Хандив тусламж /дотоод/		118,780,400.00
13	Тусламж, санхүүжилтийн орлого	3,182,144,497.00	4,999,434,220
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	3,140,584,000.00	4,341,826,400.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	3,140,584,000.00	4,341,826,400.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	41,560,497.00	657,607,820.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчаас төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагч	37,910,497.00	657,607,820.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	3,650,000.00	
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3,535,696,457.45	6,860,955,605.06
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,535,696,457.45	6,860,955,605.06
210	Бараа, ажил үйлчилгээний зардал	3,531,373,957.45	6,714,322,273.83
2101	Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,443,705,263.82	3,442,837,779.89
210101	Цалин	1,775,246,054.51	2,490,586,133.61
210102	Нэмэгдэл цалин	485,899,709.31	717,406,645.85
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	182,559,500.00	234,845,000.43
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	73,303,705.10	100,694,948.83
210201	Тэтгэврийн даатгалын шимтгэл	20,806,659.90	28,119,906.73

210202	Тэтгэмжийн даатгалын шимтгэл	2,447,842.34	3,108,506.88
210203	ҮОМШ өвчний даатгалын шимтгэл	2,139,602.73	2,508,693.76
210204	Ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэл	377,395.06	422,051.98
210205	Эрүүл мэндийн даатгалын хураамж	47,532,205.07	66,535,789.48
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	173,750,878.41	154,245,499.12
210301	Гэрэл цахилгааны зардал	38,072,177.00	67,502,883.95
210302	Түлш, халаалтын зардал	133,135,887.03	77,161,166.17
210303	Цэвэр, бохир усны зардал	2,542,814.38	9,581,449.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	128,680,395.67	94,332,863.63
210401	Бичиг хэргийн зардал	7,272,648.00	8,019,258.00
210402	Тээвэр, шатахууны зардал	81,603,926.00	77,162,040.00
210403	Шуудан, холбооны зардал	3,727,233.90	2,155,260.63
210405	Хог хаягдал зайлуулах, ариутгал		175,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	36,076,587.77	6,821,305.00
2105	Нормативт зардал	164,121,486.34	365,315,841.31
210501	Эм	80,605,550.57	136,718,832.91
210502	Хоол	78,952,324.00	146,161,241.40
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,563,607.77	82,435,767.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	82,167,177.00	74,172,820.00
210601	Багаж хэрэгсэл	5,725,100.00	29,699,300.00
210604	Урсгал засвар	76,442,077.00	44,473,520.00
2107	Томилолт, зочны зардал	2,688,000.00	567,887,000.00
210702	Дотоод албан томилолтын зардал	2,688,000.00	567,887,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн, ажил, төлбөр хураамж	3,061,000.00	27,785,858.67
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний зардал		2,500,000.00
210802	Аудит баталгаажуулах зардал		4,400,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээний төлбөр		13,330,594.67
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар		302,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оншилгоо	2,973,000.00	616,000.00
210806	Мэдээллийн технологийн үйлчилгээний хөлс	88,000.00	1,059,000.00
210807	Газрын төлбөр		5,578,264.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	459,896,051.11	1,887,049,662.38
210901	Бусад бараа, үйлчилгээний зардал	7,323,790.00	456,827,986.34
210902	Хичээл сургалт	69,359,059.00	150,178,428.00
210903	Элэгдлийн зардал	383,213,202.11	1,280,043,248.04
213	Урсгал шилжүүлэг	4,322,500.00	146,633,331.23
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	4,322,500.00	9,571,900.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал		4,075,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж шагнал урамшуулал	4,322,500.00	9,096,900.00
213	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт шилжүүлэг		137,061,431.23
213401	Төсөвт төвлөрүүлсэн хүүгийн орлого		137,061,431.23
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН	(113,098,771.64)	(78,257,740.21)

4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН		
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	100,465,000.00	2,960,695,486.65
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсан гарз		2,957,173,347.65
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	100,465,000.00	3,522,139.00
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН VI=IV-V	(100,465,000.00)	(2,960,695,486.65)
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН	(213,563,771.64)	(3,038,953,226.86)

2.3 Аудит хийсэн ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

ҮЗҮҮЛЭЛТ	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2019 оны 12 сарын 31-ээрх үлдэгдэл	7,614,008,325.87	6,476,564,222.45	1,172,699,990.95	15,263,272,539.27
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	3,674,367.93	3,674,367.93
Дахин илэрхийлэх үлдэгдэл	7,614,008,325.87	6,476,564,222.45	1,176,374,358.88	15,266,946,907.20
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	4,51,414,505.85	4,51,414,505.85
2020 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	7,614,008,325.87	6,472,889,854.52	5,717,788,864.73	19,804,687,045.12
Дахин илэрхийлэх үлдэгдэл	7,614,008,325.87	6,472,889,854.52	5,517,788,864.73	19,804,687,045.12
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(3038,953,226.86)	(3038,953,226.86)
2021 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	7,614,008,325.87	6,472,889,854.52	2,678,835,637.87	16,765,733,818.26

2.4 Аудит хийсэн МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	3,287,363,377.00	5,058,283,011.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	670,830.00	58,848,791.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	670,830.00	3,848,791.00
120009	Бусад орлого	670,830.00	3,848,791.00
122	Тусламжийн орлого	-	55,000,000.00
122001	Хандив тусламж /дотоод/	-	55,000,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	3,286,692,547.00	4,999,434,220.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	3,140,584,000.00	4,341,826,400.00

131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	3,140,584,000.00	4,341,826,400.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	146,108,547.00	657,607,820.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	142,458,547.00	657,607,820.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	3,650,000.00	-
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	3,102,163,993.20	5,011,934,641.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,102,163,993.20	5,011,934,641.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,098,663,993.20	4,865,776,309.77
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,450,724,324.79	3,455,001,565.02
210101	Үндсэн цалин	1,514,296,725.95	2,010,872,810.88
210102	Нэмэгдэл	864,987,980.84	1,395,073,300.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	71,439,618.00	49,055,454.14
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	73,303,705.10	89,224,500.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	23,692,038.68	80,314,200.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,042,400.00	4,171,700.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,633,800.00	3,337,300.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	408,600.00	1,401,300.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	45,526,866.42	-
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	173,750,878.41	153,069,499.12
210301	Гэрэл, цахилгаан	38,072,177.00	67,502,883.95
210302	Түлш, халаалт	133,391,015.03	75,985,166.17
210303	Цэвэр, бохир ус	2,287,686.38	9,581,449.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	86,246,443.90	62,410,562.63
210401	Бичиг хэрэг	2,428,315.00	5,173,200.00
210402	Тээвэр, шатахуун	77,060,960.00	34,380,412.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,727,233.90	3,699,260.63
210404	Ном, хэвлэл	-	6,900,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,029,935.00	12,257,690.00
2105	Нормативт зардал	71,780,749.00	186,069,555.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	9,653,100.00	19,723,347.00
210502	Хоол, хүнс	60,137,249.00	166,346,208.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,990,400.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	66,311,307.00	179,525,527.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	12,582,800.00	45,417,850.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	-	1,812,000.00
210604	Урсгал засвар	53,728,507.00	132,295,677.00
2107	Томилолт, зочны зардал	111,496,000.00	568,726,040.00
210702	Дотоод албан томилолт	111,496,000.00	568,726,040.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,504,600.00	27,753,764.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	15,768,500.00

210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	-	4,400,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	-	302,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	3,416,600.00	646,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	88,000.00	1,059,000.00
210807	Газрын төлбөр	-	5,578,264.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	61,545,985.00	143,995,297.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	594,000.00	66,001,918.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	60,951,985.00	77,993,379.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	3,500,000.00	146,158,331.23
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	-	-
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	3,500,000.00	9,096,900.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,500,000.00	9,096,900.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	137,061,431.23
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	137,061,431.23
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	185,199,383.80	46,348,370.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	15,996,800.00	46,348,370.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	15,996,800.00	46,348,370.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	15,996,800.00	46,348,370.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	15,996,800.00	46,348,370.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(15,996,800.00)	(46,348,370.00)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	169,202,583.80	-
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	172,021,181.80	-

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	4,341,826,400.00	4,205,637,759.77	136,188,640.23	96.9
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	4,341,826,400.00	4,205,637,759.77	136,188,640.23	96.9
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	4,332,729,500.00	4,196,540,859.77	136,188,640.23	96.9
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	3,455,355,300.00	3,455,001,565.02	353,734.98	100
210101	Үндсэн цалин	2,010,873,700.00	2,010,872,810.88	889.12	100
210102	Нэмэгдэл	1,395,073,300.00	1,395,073,300.00		100
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	49,408,300.00	49,055,454.14	352,845.86	99.3

2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	89,224,500.00	89,224,500.00		100
210201	Тэтгэврийн даатгал	80,314,200.00	80,314,200.00		100
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,171,700.00	4,171,700.00		100
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,337,300.00	3,337,300.00		100
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,401,300.00	1,401,300.00		100
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	266,792,000.00	153,069,499.12	113,722,500.88	57.4
210301	Гэрэл, цахилгаан	106,111,300.00	67,502,883.95	38,608,416.05	63.6
210302	Түлш, халаалт	146,230,900.00	75,985,166.17	70,245,733.83	51.2
210303	Цэвэр, бохир ус	14,449,800.00	9,581,449.00	4,868,351.00	66.3
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	51,740,200.00	47,519,560.63	4,220,639.37	91.8
210401	Бичиг хэрэг	4,927,200.00	4,927,200.00		100
210402	Тээвэр, шатахуун	32,832,800.00	32,832,800.00		100
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	7,919,900.00	3,699,260.63	4,220,639.37	46.7
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6,060,300.00	6,060,300.00		100
2105	Нормативт зардал	96,754,000.00	96,753,947.00	53.00	100
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	10,426,000.00	10,425,947.00	53.00	100
210502	Хоол, хүнс	86,328,000.00	86,328,000.00		100
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	178,665,200.00	178,640,787.00	24,413.00	100
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	51,250,400.00	51,243,800.00	6,600.00	100
210604	Урсгал засвар	127,414,800.00	127,396,987.00	17,813.00	100
2107	Томилот, зочны зардал	11,105,300.00	8,632,040.00	2,473,260.00	77.7
210702	Дотоод албан томилот	11,105,300.00	8,632,040.00	2,473,260.00	77.7
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	43,093,000.00	27,753,764.00	15,339,236.00	64.4
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	15,768,500.00	15,768,500.00		100
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	4,400,000.00	4,400,000.00		100
210803	Даатгалын үйлчилгээ	11,000,000.00	00.00	11,000,000.00	0.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,089,600.00	302,000.00	787,600.00	27.7
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	2,345,700.00	646,000.00	1,699,700.00	27.5
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,089,000.00	1,059,000.00	30,000.00	97.2
210807	Газрын төлбөр	7,400,200.00	5,578,264.00	1,821,936.00	75.4
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	140,000,000.00	139,945,197.00	54,803.00	100
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	60,000,000.00	59,951,818.00	48,182.00	99.9
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	80,000,000.00	79,993,379.00	6,621.00	100

2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	9,096,900.00	9,096,900.00		100
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	9,096,900.00	9,096,900.00		100
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	4,341,826,400.00	4,396,826,400.00	(55,000,000.00)	101
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	4,341,826,400.00	4,341,826,400.00		100
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	4,341,826,400.00	4,341,826,400.00		100
122	ТУСЛАМЖИЙН ЭХ ҮҮСВЭРЭЭС САНХҮҮЖИХ		55,000,000.00	(55,000,000.00)	
122001	Хандив тусламж /дотоод/		55,000,000.00	(55,000,000.00)	
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	237	218	19	91.1
620001	Удирдах ажилтан	3	3		100
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	213	194	19	91.1
620003	Үйлчлэх ажилтан	21	21		100

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН		660,538,820.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ		660,538,820.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		660,538,820.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал		2,247,612.00
210402	Тээвэр, шатахуун		1,547,612.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс		700,000.00
2105	Нормативт зардал		88,418,208.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл		8,400,000.00
210502	Хоол, хүнс		80,018,208.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал		3,124,000.00
210604	Урсгал засвар		3,124,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал		560,094,000.00
210702	Дотоод албан томилолт		560,094,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		6,700,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		6,700,000.00
13	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР		657,607,820.00
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ		
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих		
122	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого		657,607,820.00
122001	Дээд шатны төсвийн захирагчаас төсөв тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		657,607,820.00

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Онцгой байдлын харьяа Үндэсний аврах бригадын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч байгууллагад анхан шатны баримт бүрдүүлэлтийг сайжруулахтай холбоотой өгсөн зөвлөмжийг тусгасан болно.

Аудитыг 2022 оны 1 дүгээр сарын 15-аас 2022 оны 2 дугаар сарын 10-ны хооронд Си Эс Ай Аудит ХХК-ийн Ахлах аудитор Д.Чулуунбат, аудитор С.Тогтохсүрэн, Б.Отгончимэг нар гүйцэтгэж, хяналтыг чанарын хяналтыг захирал М.Сэвжидмаа хэрэгжүүлсэн.

Онцгой байдлын ерөнхий газрын харьяа Үндэсний аврах бригадын 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Үндэсний аудитын газарт 2022 оны 1 дүгээр сарын 20-ны өдрийн 14/20 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Онцгой байдлын ерөнхий газрын харьяа Үндэсний аврах бригадын зорилго нь гамшгаас урьдчилан сэргийлэх, гамшгийн үед аврах хамгаалах хойшлуулшгүй сэргээн босгох, хүмүүнлэгийн үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлэхэд оршино.

Онцгой байдлын ерөнхий газрын харьяа Үндэсний аврах бригад нь 2021 онд онцгой байдлын албаны техник, багаж төхөөрөмж, хувцас хэрэглэлийн чанар ашиглалтыг сайжруулах, гамшгаас хамгаалах үйл ажиллагаанд мэдээлэл харилцаа холбооны дэвшилтэт технологийг нэвтрүүлж, төрийн үйлчилгээг цахимжуулах зорилт дэвшүүлэн ажиллаж зорилтын хүрээнд багаж, техник тоног төхөөрөмжийг шинэчлэн сайжруулж, веб сайтыг хөгжүүлж, жилийн турш хичээл сургалтыг онлайн хэлбэрээр зохион байгуулсан.

Онцгой байдлын ерөнхий газрын харьяа Үндэсний аврах бригад нь Монгол Улсын нутаг дэвсгэр, олон улсад авран хамгаалах үйл ажиллагаанд оролцох, гамшиг, аюулт үзэгдэл, ослын үед шуурхай шилжин байрлаж, эрэн хайх аврах, нэрвэгдэгсдэд яаралтай тусламж үзүүлэх, аюулгүй газар зөөвөрлөх, эд хөрөнгийг нь авран хамгаалах үүрэг чиглэлтэй.

Онцгой байдлын ерөнхий газрын харьяа Үндэсний аврах бригад нь 2021 онд Монгол улсын Засгийн газрын тогтоолоор бүх нийтийн өндөржүүлсэн бэлэн байдлын зэрэгт шилжин ажилласан.

Монгол улсын ерөнхийлөгчийн санаачилгаар Хөвсгөл аймгийн Хатгал сумын Хөвсгөл нууранд живсэн Сүхбаатар хөлөг онгоцыг татан гаргах ажиллагаа болон дадлага сургалтад эрэн хайх аврах салбарын алба хаагчид 51 хоног үүрэг гүйцэтгэж 228 удаагийн шумбалт хийж Сүхбаатар хөлөг татан гаргах ажиллагаанд амжилттай оролцсон.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрдөх хууль, тогтоомж, болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил

гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөгүй гэж үзсэн.

Онцгой байдлын ерөнхий газраас харьяа байгууллагууддаа мөрдөх Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг боловсруулж түүнийг мөрдөж ажиллаж байгаа боловч үндсэн хөрөнгийн шинж чанартай зүйлсийг бараа материалд бүртгэх, тусгай зориулалтын тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийг ангилах, бүртгэх тусгай бодлого байхгүй, нийт хөрөнгийн ашиглалтын жилийг тодорхой болгож баталж өгөөгүй, нормын хувцсыг бэлэн бүтээгдэхүүн дансаар бүртгэх, ашиглалтад, агуулахад байгаа хөрөнгийг салгаж бүртгээгүй бүртгэлийн бодлогын алдаа байна. Үүнээс болж балансаас балансад шилжүүлж байгаа хөрөнгийн өртөг нь зах зээлийн үнээс хэт бага үнэтэй 2018 онд дахин үнэлгээ хийгдээгүй ашиглах хугацаа дуусгавар болох болоогүй хөрөнгө ОБЕГ-ын харьяа байгууллагаас балансаас балансад шилжиж ирсэн байна.

Онцгой байдлын ерөнхий газрын Ар тал Хяналт, шинжилгээ, үнэлгээ дотоод аудитын газар нь 2021 онд дотоод хяналтыг хийгээгүй байна. Ар тал хяналт үнэлгээ шинжилгээний газар нь төсөв, гүйцэтгэлийг хянаж баталдаг.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авсан бөгөөд тайлант хугацаанд дотоод аудитын хяналт шалгалт хийгдээгүй тул дотоод аудитын ажлыг аудитад ашиглахгүй гэж шийдвэрлэсэн.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Онцгой байдлын ерөнхий газрын харьяа Үндэсний аврах бригадын 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузал сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Мөн төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Төсвийн тухай хуулийн 54.5-д заасны дагуу бүрэлдэхүүн хэсгээр иж бүрэн бэлтгэж ирүүлсэн байна.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2021 оны санхүүгийн тайлангаас үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл дунд гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 1.0 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2020 оны үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 8,082,170.2 мянган төгрөгөөс 1.0 хувиар буюу 80,821.0 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Онцгой байдлын ерөнхий газрын харьяа Үндэсний аврах бригадын 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаар нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 3,096,987.1 мянган төгрөг) мянган төгрөгөөр буюу 15.64 хувиар буурч, материаллаг өөрчлөлт гарсан авлага, урьдчилж гарсан зардал, бараа материал, үндсэн хөрөнгө, хуримтлагдсан үр дүнгийн данснууд байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Авлага	2,791.3	1,245.8	(1545.3)
Урьдчилж гарсан тооцоо	13,330.6	6,900.0	(6430.3)
Бараа материал	1,786,711.2	1,528,833.7	(257,877.5)
Үндсэн хөрөнгө	18,002,665.8	15,229,182.3	(2,773,483.5)
Нийт хөрөнгө	19,805,498.9	16,766,161.80	(3,039,337.1)
Өр төлбөр	811.8	428.0	(383.8)
Засгийн газрын сан	7,614,008.30	7,614,008.3	
Хуримтлагдсан үр дүн	5,717,788.9	2,678,835.6	(3,038,953.2)
Дахин үнэлгээний зөрүү	6,472,889.9	6,472,889.9	
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	19,805,498.9	16,766,161.8	(3039,337.1)

Дансны үлдэгдэлд нь материаллаг дүнтэй дараах өөрчлөлтүүд байна. Үүнд:

- Авлага өмнөх оноос 1,545.3 мянган төгрөгөөр буурсан.
- Урьдчилж гарсан тооцоо данс өмнөх оноос 6,430.3 мянган төгрөгөөр буурсан.
- Бараа материал өмнөх оны үлдэгдлээс 257,877.5 мянган төгрөгөөр буурсан нь бараа материалын дансанд 218,322.8 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмж, аж ахуйн эд хогшил бүртгэлтэй байсныг залруулсан.
- Үндсэн хөрөнгийн данс өмнөх оноос 2,773,483.5 мянган төгрөгөөр буурсан нь байгууллагын бүтэц зохион байгуулалтын өөрчлөлтөөр үндсэн хөрөнгийг балансаас балансад шилжүүлсэн мөн ТӨБЗГ-ын А/452 дугаар тогтоолоор 252,860.7 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө акталсан.
- Өр төлбөр данс нь өмнөх оны НДШ-ийн өглөг 383.8 мянган төгрөгөөр буурсантай тус тус холбоотой байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт,

Тус байгууллагын 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 11,249,427.9 мянган төгрөг, үүнээс үйл ажиллагааны урсгал зардалд 11,198,745.9 мянган төгрөг, ажил олгогчоос олгох тэтгэмж урамшууллын зардал 46,000.0 мянган төгрөг, гамшгаас сэргийлэх сургалт сурталчилгааны зардал 4,682.0 мянган төгрөг зарцуулахаар төлөвлөж төсвийн төслийг дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төсвөөс 6,941,784.9 мянган төгрөгөөр бууруулан 4.256.961.0 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

Төсвийн тодотголоор бараа үйлчилгээний бусад зардалд 60,000.0 мянган төгрөг, эм бэлдмэл эмнэлгийн хэрэгсэл зардалд 3,050.0 мянган төгрөг, багаж техник хэрэгсэл зардалд 8,660.0 мянган төгрөг, нийт 71,710.0 мянган төгрөг тодотгосон байна.

Үүнээс гамшгаас урьдчилан сэргийлэх хөтөлбөрийн эх үүсвэрийг 4,341,826.4 мянган төгрөг, үүнээс урсгалд зардалд 4,256,961.0 мянган төгрөг, тэтгэмж урамшууллын зардал 9,096.9

мянган төгрөгийн, гамшгаас сэргийлэх сургалт сурталчилгааны зардал 75,768.5 мянган төгрөгийн зарцуулалтыг баталсан байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 3 арга хэмжээнд 4,205,637.8 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 4,341,826.4 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, урсгал үйл ажиллагаанд 4,205,637.8 мянган төгрөгийг зарцуулж, 137,061.4 мянган төгрөгийг буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Хүснэгт-3 Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл /мянган төгрөг/

Д/Д	Хөтөлбөр, арга хэмжээний		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
	Код	Нэр				
1	70708	Гамшгаас урьдчилан сэргийлэх хөтөлбөр	4,341,826.4	4,205,637.7	136,188.7	96.9
1,1	80101	Үйл ажиллагааны урсгал зардал	4,256,961.0	4,120,820.5	136,140.5	96.8
1.1	80802	Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж урамшууллын зардал	9,096.9	9,096.9	0	100
1.2	82310	Гамшгаас сэргийлэх сургалт сурталчилгааны зардал	75,768.5	75,320.3	48.2	0.1

Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлыг 113,722.5 мянган төгрөг, хангамж бараа материалын зардал 4,220.6 мянган төгрөг, эд хогшил худалдан авах зардал 24.0 мянган төгрөг, томилолтын зардал 2,473.0 мянган төгрөг, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр 15,339.2 мянган төгрөг бараа үйлчилгээний бусад зардал 54.8 мянган төгрөг тус тус дутуу зарцуулж, нийт 4,205,637.8 мянган төгрөг буюу 96.9 хувьтай байна.

Хандив тусламж Үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөлийн дэмжлэгээр 55,000.0 мянган төгрөг хүлээн авч 100 хувийн зарцуулсан байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “Нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна.” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансанд Онцгой байдлын ерөнхий газраас сургалт, гамшиг ослын дуудлагаар ажилласан албан хаагчдын томилолтод зориулж 657,607.8 мянган төгрөг, “Монгол даатгал” ХХК-иас 576.0 мянган төгрөгийн нөхөн төлбөр, 2020 онд акталсан 2 чиргүүл, 1 ширхэг экскаваторыг худалдсанаас 1,300.0 мянган төгрөг, дуудлага худалдаагаар машин худалдсан 1,100.0 мянган төгрөг нийт нэмэлт санхүүжилт дансанд 660,583.8 мянган төгрөгийг төвлөрүүлжээ.

Нэмэлт санхүүжилийн гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Тайлант онд хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, арга хэмжээний хүрэх үр дүнгийн талаарх чанарын болон тоо хэмжээний үзүүлэлтэд тусгагдсан 1 хөтөлбөрийн 3 арга хэмжээний хэрэгжилт

100 хувь, хөтөлбөр, арга хэмжээнд зориулан зарцуулахаар төлөвлөж зарцуулсан төсвийн гүйцэтгэл 96.9 хувийн биелэлттэй, 3.1 хувь буюу 136,188.6 мянган төгрөгийг хэмнэсэн байна.

3.8 Аудитын гол асуудал

Онцгой байдлын ерөнхий газраас санхүүгийн тайлангийн аудитад нөлөөлөх гол асуудал байхгүй байна.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.1, 3.1.2-т хамаарах төсөвт байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит үйлдвэрийн газар нь 6 дугаар зүйлийн 6.1, 6.4-т тус тус тусгасан мэдээллийг хуульд заасан хугацаанд ил тод мэдээлэх зохицуулалттай.

Аудитаар тус хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийн давхардал, ач холбогдол, үр нөлөөг харгалзан дараах 10 төрлийн мэдээллийг шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулсан эсэхийг хамруулан шалгалаа.

Онцгой байдлын ерөнхий газрын харьяа Үндэсний аврах бригад 2021 онд нийт 1,114,852.2 мянган төгрөгийн мэдээллийг шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулахаас 914,906.8 мянган төгрөгийн мэдээллийг ил тод байршуулаагүй, 92,685.3 мянган төгрөгийн мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн зөрчилтэй байна.

Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1 “Энэ хуулийг хэрэгжүүлэхэд дараах зарчмыг баримтална”, 4.1.1 “мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн байх”, 4.1.2 “мэдээлэл ойлгомжтой, ач холбогдолтой байх”, 4.1.3 “тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх”, 4.1.4 “хуулийн дагуу нууцад хамааруулснаас бусад бүх мэдээлэл нээлттэй байх”

Шийдвэрлэсэн нь: Шилэн дансны мэдээллийг үнэн зөв, хуулийн дагуу нууцад хамааруулснаас бусад бүх мэдээлэл нээлттэй байх, шилэн дансны хууль, бусад холбогдох журмыг мөрдөж ажиллах, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, зөвлөмж хүргүүлэх.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Онцгой байдлын ерөнхий газрын харьяа Үндэсний аврах бригад бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд шийдвэрлэх асуудал байхгүй.

3.10 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх онд санхүүгийн тайлангийн аудитаар хийгдээгүй байна.

Завсрын аудитаар нийт 533,189. 8 мянган төгрөгийн 5 алдаа зөрчил илрүүлснээс 5,759.6 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт тогтоож, 218,322.8 мянган төгрөгийн 2 залруулах зөвлөмж, 33,254.8 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 албан шаардлага хүргүүлж, 275,852.6 мянган төгрөгийн 1 алдаа зөрчилд зөвлөмж өгсөн.

/ мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Завсрын аудитын илрүүлэлт		Биелэлт		Зөрүү		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Албан шаардлага	1	33,254.8			1	33,254.8	100
Зөвлөмж	1	275,852.6			1	275852.6	100
Төлбөрийн акт	1	5,759.6			1	5,759.6	100
Нийт дүн	5	314,867.0			3	314,867.0	100

Өгсөн зөвлөмжийг жилийн эцсийн аудитаар дахин хянахад 218,322.8 мянган төгрөгийн 2 залруулгын зөвлөмжийг хэрэгжүүлсэн байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар үндсэн хөрөнгө, хоол хүнсний худалдан авалтын анхаарч үзэх нь зүйтэй гэж үзлээ.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 1,113,857.1 мянган төгрөгийн 10 алдаа зөрчил илэрснээс, 1 нэг алдаа зөрчилд 5,759.6 мянган төгрөгийн төлбөрийн акт тогтоож, 2 алдаа зөрчилд 218,322.8 мянган төгрөгийн залруулах зөвлөмж, 77,992.4 мянган төгрөгийн зөрчилд 2 албан шаардлага хүргүүлж, 811,782.3 мянган төгрөгийн алдаа зөрчилд 5 зөвлөмж өгсөн.

Залруулаагүй 627.0 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил нь тогтоосон 66.9 мянган төгрөгийн материаллаг байдлын түвшинээс 4.2 мянган төгрөгөөр бага байгаа тул зөрчилгүй санал дүгнэлт өглөө.

Тус байгууллагад өмнөх онд аудит ороогүй ОБЕГ-ын хүрээнд аудит орсон зөвлөмж, албан шаардлага өгөөгүй байна.

4.1 Залруулсан алдаа

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналын алдаатай дараах залруулгыг санхүүгийн тайланд тусгаж, баталгаажуулав. Үүнд:

- Бараа материалын дансанд 16 ширхэг 5,364.6 мянган төгрөгийн тавилга эд хогшил бүртгэлтэй байсныг
- Бараа материал дансанд 61 ширхэг 212,958.1 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмж бүртгэлтэй байсныг тус тус залруулсан байна.

4.2 АЛБАН ШААРДЛАГА

1. Худалдан авах ажиллагаатай холбоотой асуудал

Шууд худалдан авч болох төсөвт өртгийн дээд хязгаараас хэтэрсэн 77,992.4 мянган төгрөгийн худалдан авалтыг шууд гэрээ байгуулж авсан нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.1 “Харьцуулалтын аргаар худалдан авч болох бараа, ажил, үйлчилгээний төсөвт өртгийн дээд хязгаар” 8.1.2 “Шууд худалдан авч болох бараа, ажил, үйлчилгээний төсөвт өртгийн дээд хязгаар” Төсвийн тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.4 “Төсвийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээг худалдан авах ажиллагаа хууль тогтоомжийн дагуу зохион байгуулагдаагүй бол төсвөөс санхүүжилт гаргахыг хориглоно” гэж заасныг хэрэгжүүлж ажиллаагүй, эрх үүрэг ба үнэн зөв батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Хоол хүнсний материалыг худалдан авах ажиллагааны журмын дагуу зохион байгуулж ажиллах. Албан шаардлага өгөх.

2. Хандивын орлоготой холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Санхүүгийн тайланд хандиваар авсан 32 нэр төрлийн 69 ширхэг тоног төхөөрөмжийг үнэлж бүртгээгүй алдаа зөрчил гарсан нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14.4.Нягтлан бодох бүртгэлд заавал бүртгэнэ, ТӨБЗГ-ын 2019 оны 6 сарын 18-ны өдрийн 271 дугаар тогтоол Төрийн болон орон нутгийн өмчид эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх, данснаас хасах шилжүүлэх журмыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй, эрх үүрэг ба үнэн зөв байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Санхүүгийн тайланд хандиваар авсан 32 нэр төрлийн 69 ширхэг тоног төхөөрөмжийг үнэлж бүртгээгүй алдаа зөрчил гарсан байна. Албан шаардлага өгөх

4.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Авлагын данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Хувь хүмүүсээс авах авлага 1,230.6 мянган төгрөгийн авлагыг тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй зөрчил гарсан нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйл “Хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллого; 12.1 ”Хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллого хийх зохион байгуулалтын асуудлыг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, ерөнхий нягтлан бодогч нар хариуцна”

Өгсөн зөвлөмж:

Хувь хүмүүсээс авах авлагыг тооцоо нийлж актаар баталгаажуулах

2. Үндсэн хөрөнгийн данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн ашиглалтад байгаа, дахин үнэлгээ хийгээгүй 750,734.2 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө данс бүртгэлд бүртгэлтэй байгаа нь Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2019 оны 06 дугаар сарын 18-ны өдрийн 271 дугаар тогтоолын 7.1-т “Төрийн өмчит хуулийн этгээд нь эзэмшилдээ байгаа илүүдэл эд хөрөнгө болон элэгдэл хорогдлын шимтгэлээр анхны үнийг нөхсөн, түүнчлэн нөхөөгүй боловч гэмтэж засаж сэлбээд өөр зориулалтаар ашиглаж болох эд хөрөнгийн ашиглалтын хугацаа болон үнийг шинэчлэн тогтоох саналыг бэлтгэн Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газарт эрүүлж шийдвэрлүүлнэ” гэсэн заалтыг хэрэгжүүлээгүй тохиолдсон байх, иж бүрэн байх гэсэн батламж мэдэгдлийг зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн ашиглалтад байгаа үндсэн хөрөнгийг дахин үнэлгээ хийлгэх.

3. Үндсэн хөрөнгөтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Хандиваар авсан фитнесийн тоног төхөөрөмжийн гаалийн татвар, тээврийн зардал 28,000.0 мянган төгрөгийг гаалийн татварын зардал гэж бүртгэсэн /УСНББОУС-17/ нь зардал өсгөж хөрөнгө бууруулсан нь үнэн зөв байх тохиолдсон байх гэсэн батламж мэдэгдлийг зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Үндсэн хөрөнгө бэлтгэхэд холбоотой гарсан тээврийн зардал болон гаалийн татварыг УСНББОУС-17 ын дагуу данс бүртгэлд авах.

4. Зардлын данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Хоол хүнсний зардлаас 11,165.0 мянган төгрөгийн хүүхдийн бэлэг гаргаж эдийн засгийн ангилалыг зөрүүлэн санхүүжүүлсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйл 16.5.5-д “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, Сангийн сайдын 2021 оны 10 дугаар сарын 29-ний 190 дүгээр тушаалаар батлагдсан “Зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах заавар”-ын дагуу зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглаж санхүүгийн үйл ажиллагаандаа мөрдөх, зардлыг бүлэг хооронд гүйлгэн зарцуулахгүй байх гэсэн заалтыг зөрчиж, тохиолдсон байх, толилуулга ба тодруулга, үнэн зөв байх батламж мэдэгдлийг тус тус зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Батлагдсан төсвийн дагуу зардлыг бүлэг хооронд гүйлгэн зарцуулахгүй байх

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2022 оны 09 дүгээр сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

Хүснэгт-5 Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн зөвлөмж, албан шаардлагын хэрэгжилт

/мянган төгрөг/

д/д	Байгууллагын нэр	Аудитын код	Алдаа зөрчлийн утга	Тогтоосон акт, албан шаарлага өгсөн зөвлөмжийн утга	Нийт алдаа, зөрчлийн дүн		Үүнээс									
							Залруулга		Акт		Албан шаардлага		Хариуцлага тооцох		Зөвлөмж	
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Санхүүгийн тайлангийн аудитын асуудлаар																
1	ОБЕГ-УАБ	АХГ-2022/166 /НА-СТА-ТШЗ	Хувь хүмүүсээс авах авлага 1.230.571 төгрөгийн авлагыг тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй байна.	Хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллого хийх зохион байгуулалтын асуудлыг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, ерөнхий нягтлан бодогч нар хариуцна гэсэн заалтыг хэрэгжүүлж ажиллаж, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх.	1	1,230.6									1	1,230.6
2	ОБЕГ-УАБ	АХГ-2022/166 /НА-СТА-ТШЗ	Өндөр насны тэтгэвэрт гараад ажиллаж байгаа 9 ажилчидад удаан жилийн нэмэгдэл 5,759,601.12 төгрөгийг илүү олгосон байна	Өндөр насны тэтгэв тогтоолгосон иргэнийг үндсэн ажилтнаар ажиллуулахгүй, гэрээ байгуулсан ажиллана	1	5,759.6			1	5,759.6						

3	ОБЕГ -ҮАБ	АХГ- 2022/166 /НА- СТА- ТШЗ	Бараа материалын дансанд тавилга эд хогшил бүртгэлтэй байна.	Бараа материал үндсэн хөрөнгийн ангилалыг зөрүүлэхгүй байх.	1	5,364.6	1	5,364.6										
4	ОБЕГ -ҮАБ	АХГ- 2022/166 /НА- СТА- ТШЗ	Бараа материал дансанд тоног төхөөрөмж бүртгэлтэй байна.	Бараа материал үндсэн хөрөнгийн ангилалыг зөрүүлэхгүй байх.	1	212,958.2	1	212,958.2										
5	ОБЕГ -ҮАБ	АХГ- 2022/166 /НА- СТА- ТШЗ	Шууд худалдан авч болох төсөвт өртгийн дээд хязгаараас хэтрсэн худалдан авалтыг шалгахад тендер зарлалгүй гэрээ байгуулсан ажилласан байна.	Шууд худалдан авч болох төсөвт өртгийн дээд хязгаараас хэтрэсэн 77,992.4 мянган төгрөгийн худалдан авалтыг тендер зарлалгүй гэрээ байгуулаж авсан алдаа зөрчил гаргахгүй байх	1	77,992.4					1	77,992.4						
6	ОБЕГ -ҮАБ	АХГ- 2022/166 /НА- СТА- ТШЗ	Элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн ашиглалтанд байгаа, дахин үнэлгээ хийгээгүй 750,734,153 төгрөгийн үндсэн хөрөнгө данс бүртгэлд бүртгэлтэй байна.	Дахин үнэлгээ хийх	1	750,734.2											1	750,734.2

7	ОБЕГ -УАБ	АХГ- 2022/166 /НА- СТА- ТШЗ	ТӨБЗГ-ын 2021 оны 12 сарын 02 ны А/1/1990 тоот тогтоолоороо актлаж данснаас хассан Газ-53 маркийн 53-10 УБС, УАЗ пургон 05-04УБМ дугаар бүхий авто машиныг дуудлага худалдаанд оруулаагүй данс бүртгэлээс хассан байна.	ТӨБЗГ-ын тогтоол шийдвэрийг дагаж ажиллах	1	20,602.5									1	20,602.5
8	ОБЕГ -УАБ	АХГ- 2022/166 /НА- СТА- ТШЗ	Хоол хүнсний зардлаас 11,165,000 төгрөгийн хүүхдийн бэлэг гаргаж эдийн засгийн ангилал зөрүүлсэн	Эдийн зарсгийн ангилал зөрүүлэхгүй байх батлагдсан төсөвийн хүрээнд зарцуулах	1	11,165.0									1	11,165.0
9	ОБЕГ -УАБ	АХГ- 2022/166 /НА- СТА- ТШЗ	Хандиваар авсан фитнесийн тоног төхөөрөмжийн гаалийн татвар, тээврийн зардал 28,000,000 төгрөгийг гаалийн татварын зардал гэж бүртгэсэн нь /УСНББОУС-17/ нь зардал өсгөж хөрөнгө	Үндсэн хөрөнгийг бэлтгэхэд холбоотой гарсан гаалийн татвар, тээврийн зардлыг цаашид УСНББОУС-17-ын дагуу данс бүртгэлд авах	1	28,000.0				1	28,000.0					

Онцгой байдлын ерөнхий газрын харьяа Үндэсний аврах бригадын 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

			бууруулсан байна.													
10	ОБЕГ-УАБ	АХГ-2022/166 /НА-СТА-ТШЗ	Санхүүгийн тайланд хандиваар авсан 32 төрлийн 69 ширхэг тоног төхөөрөмжийг үнэлж бүртгээгүй байна.	Санхүүгийн тайланд хандиваар авсан тоног төхөөрөмжийг үнэлж бүртгүүлэх	1	-					1	-				
Санхүүгийн тайлангийн аудитын дүн					10	1,113,807.1	2	218,322.8	1	5,759.6	3	105,992.4	-	-	4	783,732.3
Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал																
1	ОБЕГ-УАБ	АХГ-2022/166 /НА-СТА-ТШЗ	Цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээ тухай бүр мэдээлвэл зохих зарлагыг хугацаа хоцруулж тайлагнасан	Шилэн дансыг хууль тогтоомжийн дагуу цаг хугацаанд нь бүрэн тайлагнах	1	1,022,167.5					1	1,022,167.5				
Нийцлийн аудитын дүн					1	1,022,167.5					1	1,022,167.5				
Нийт дүн					11	2,135,974.6	2	218,322.8	1	5,759.6	4	1,128,089.9			4	783,732.3

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2022 оны 02 дугаар сарын 25 № 112/Н0130058

Улаанбаатар хот

АХГ-2022/166 ИАА-СТА-ТШЗ

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд болон Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1 заасны дагуу Онцгой байдлын ерөнхий газрын харьяа Үндэсний аврах бригадын 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Тус байгууллага нь 2021 онд нийт 1,022,167,454.17 төгрөгийн мэдээллийг шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулахаас 914,906,767.17 төгрөгийн мэдээллийг ил тод байршуулаагүй, 92,685,274 төгрөгийн мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн алдаа зөрчил гаргасан байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1 "Энэ хуулийг хэрэгжүүлэхэд дараах зарчмыг баримтална", 4.1.1 "Мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн байх", 4.1.2 "Мэдээлэл ойлгомжтой, ач холбогдолтой байх", 4.1.3 "Тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх", 4.1.4 "Хуулийн дагуу нууцад хамааруулснаас бусад бүх мэдээлэл нээлттэй байх" гэж заасныг хэрэгжүүлж ажиллаагүй, эрх үүрэг ба үнэн зөв батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", МУЕА-ын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.1 заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн дагуу дээрх зөрчлийг арилгаж, биелэлтийг 2022 оны 09 дүгээр сарын 30-ны өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Захирагч Хурандаа Д.Намсрай, ерөнхий нягтлан бодогч Д.Мөнхцэцэг нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

Б.СЭРЖМЯДАГ

СИ ЭС АЙ ХХК-ИЙН ЗАХИРАЛ

М.СЭВЖИДМАА

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2022 08 25 113/А0150058
АХГ-2022/166/НА-СТА-ТМЗ

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд болон Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1 заасны дагуу Онцгой байдлын ерөнхий газрын харьяа Үндэсний аврах бригадын 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Санхүүгийн тайланд хандиваар авсан 32 нэр төрлийн 69 ширхэг тоног төхөөрөмжийг үнэлж бүртгээгүй алдаа зөрчил гарсан байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14.1 "Монгол Улсын нутаг дэвсгэр дээр үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллага, гадаадын аж ахуйн нэгж, байгууллагын төлөөний газар нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргана" гэж заасан заасныг хэрэгжүүлж ажиллаагүй, үнэн зөв батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", МУЕА-ын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.1 заасныг үндэслэн **ШААРДАХ** нь:

1. Хандиваар авсан тоног төхөөрөмжийг бүртгэлжүүлэх, биелэлтийг 2022 оны 09 дүгээр сарын 30-ны өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй ажиллахыг Захирагч Хурандаа Д.Намсрай, ерөнхий нягтлан бодогч Д.Мөнхцэцэг нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР		Ц.НАРАНЧИМЭГ
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР		Б.СЭРЖМЯДАГ
СИ ЭС АЙ ХХК-ИЙН ЗАХИРАЛ		М.СЭВЖИДМАА

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2022 оны 02 дугаар сарын 25 № 188/А 0150058

Улаанбаатар хот

АХГ-2022/166/НА-СТА-ТМЗ

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд болон Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1 заасны дагуу Онцгой байдлын ерөнхий газрын харьяа Үндэсний аврах бригадын 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Шууд худалдан авч болох төсөвт өртгийн дээд хязгаараас хэтэрсэн 77,992,400 төгрөгийн хоол хүнсний материалыг худалдан авалтыг тендер зарлаагүй, шууд гэрээ байгуулж авсан алдаа, зөрчил гарсан байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.1 "Харьцуулалтын араар худалдан авч болох бараа, ажил, үйлчилгээний төсөвт өртгийн дээд хязгаар" 8.1.2 "Шууд худалдан авч болох бараа, ажил, үйлчилгээний төсөвт өртгийн дээд хязгаар" Төсвийн тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.4 "Төсвийн хөрөнгөөр бараа ажил, үйлчилгээг худалдан авах ажиллагаа хууль тогтоомжийн дагуу зохион байгуулагдаагүй бол төсвөөс санхүүжилт гаргахыг хориглоно" гэж заасныг зөрчсөн хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", МУЕА-ын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.1 заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Төрийн худалдан авах ажиллагааны холбогдох хууль журмын дагуу зохион байгуулж ажиллах, биелэлтийг 2022 оны 09 дүгээр сарын 30-ны өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх.
2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Захирагч Хурандаа Д.Намсрай, ерөнхий нягтлан бодогч Д.Мөнхцэцэг нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
СИ ЭС АЙ ХХК-ИЙН ЗАХИРАЛ

Ц.НАРАНЧИМЭГ
Б.СЭРЖМЯДАГ
М.СЭВЖИДМАА

0010800583

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АКТ

2022 оны 02 дугаар сарын 25

№ 23/АД150054

Улаанбаатар хот

АХГ - 2022 / 166 / НА - СТА - ТЦЗ

Төлбөр барагдуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд болон Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1 заасны дагуу Онцгой байдлын ерөнхий газрын харьяа Үндэсний аврах бригадын 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Онцгой байдлын ерөнхий газрын харьяа Үндэсний аврах бригад нь тэтгэвэр тогтоолгосон 9 ажилтанг үндсэн ажилтнаар авч төрийн алба хаасан хугацааны нэмэгдэл нийт 5,759,601 төгрөг олгосон байна.

Энэ нь Төрийн албаны тухай хуулийн 46 дугаар зүйлийн 46.2.2 "Тэтгэвэр тогтоолгох насанд хүрсэн" 46 дугаар зүйлийн 46.2.3 "Төрийн алба хаах насны дээд хязгаарт хүрсэн"; Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.3.1 "Анхан шатны баримт бүрдүүлэх"; 20 дугаар зүйлийн 20.4 "Нягтлан бодох бүртгэл хөтлөлт нь энэ хууль болон санхүүгийн бусад хууль тогтоомжид заасан шаардлагад нийцэж байгаа эсэхийг хянах" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2 "Шалгагдагч этгээд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаа болон төсвийн орлого бүрдүүлэх, зарцуулах, нийтийн өмч, хөрөнгө олж бэлтгэх, ашиглах, зарцуулах, хадгалах, хамгаалахтай холбоотой хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн бол төлбөрийн акт тогтооно", МУЕА-ын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, Төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.3 заасныг үндэслэн **ТОГТООХ** нь:

1. Илүү олгосон цалин 5,759,601 төгрөгийг Үндэсний аудитын газрын Төрийн сан банканд дахь Аудитын шалгалтын орлого 100900000601 тоот дансанд төвлөрүүлэх.
2. Актын биелэлтийг 2022 оны 09 дүгээр сарын 30-ны өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэхийг Захирагч Хурандаа Д.Намсрай, хүний нөөц, дотоод ажил хариуцсан ахлах мэргэжилтэн Ахмад Б.Цэрэнханд нарт хариуцуулав.

АКТ ТОГТООСОН:

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
СИ ЭС АУДИТОР ХХК-ИЙН ЗАХИРАЛ

Ц.НАРАНЧИМЭГ
Б.СЭРЖМЯДАГ
М.СЭВЖИДМАА

9006109
9019120396

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Бага тойруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр,
Утас 51-264230

\\10.10.10.20\Bichig_Khereg\Akt\2022\0225 Auditin 2 Gazar-23.Docx

1001090085